

PRAVILNIK O MEĐUNARODNOJ RAZMJENI NASTAVNOG I NENASTAVNOG OSOBLJA I STUDENTA

I. OPĆE/OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

(Sadržaj Pravilnika)

Ovim Pravilnikom uređuju se osnovna načela mobilnosti dolaznih ili gostujućih i odlaznih studenata, akademskog i administrativnog osoblja na Univerzitetu modernih znanosti - CKM, Mostar (u daljnjem tekstu Univerzitet), vrsta i trajanje mobilnosti, postupak prijave, osnovne isprave, prava i obaveze studenata, akademskog i administrativnog osoblja, kao i druga pitanja vezana za provedbu programa mobilnosti, te osnovni principi prenošenja ECTS bodova stečenih na drugoj visokoškolskoj ustanovi.

Pravilnik uređuje i osnovne principe prenošenja ECTS bodova stečenih u okviru Univerziteta, odnosno njegovih različitih studijskih programa.

Član 2.

(Poštivanje Etičkog kodeksa i pravnih propisa)

Osobe uključene u program mobilnosti dužne su poštovati Etički kodeks i propise Univerziteta i institucija na kojima ostvaruju mobilnost. Izrazi koji se koriste u ovom pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu obuhvataju na jednak način i ženski i muški rod.

Član 3.

(Tijelo koje sprovodi mobilnost)

- (1) Univerzitet ostvaruje međuuniverzitetsku saradnju i promovira mobilnost studenata i internacionalizaciju visokog obrazovanja putem razmjene studenata i akademskog i administrativnog osoblja.
- (2) Razmjena studenata i osoblja može se odvijati kroz programe međunarodne razmjene ili na bazi drugih sporazuma ili Ugovora u zemlji i inostranstvu.
- (3) Program mobilnosti na Univerzitetu provodi: Senat Univerziteta, Upravno vijeće, Rektor Univerziteta, Prorektor za međunarodnu suradnju, Prorektor za nastavu i Institut Univerziteta.

Član 4.

(Definicije pojmova)

- (1) Mobilnost osoblja (*staff mobility*) podrazumijeva boravak u inostranstvu na nematičnoj instituciji u svrhu realizacije akademskih i drugih aktivnosti.
- (2) Mobilnost odlaznih studenata (*outgoing mobility*) podrazumijeva boravak na nematičnoj instituciji, nakon čega se student vraća na Univerzitet i dovršava započeti studijski program. Mobilnost studenata uključuje studijski boravak ili studijsku/stručnu praksu u sklopu prvog, drugog i/ili trećeg ciklusa, kao i integriranog studija i postdoktorskog studija/boravka na instituciji domaćinu.
- (3) Mobilnost dolaznih studenata (*incoming mobility*) podrazumijeva boravak stranih

studenta na Univerzitet na određeni period u sklopu prvog, drugog i/ili trećeg ciklusa, kao i integriranog studija i postdokorskog studija/boravka.

- (4) Matična institucija (*home/sending institution*) je Univerzitet odnosno organizaciona/podorganizaciona jedinica na kojoj je student upisan ili na kojoj je akademsko i nenastavno osoblje u radnom odnosu.
- (5) Institucija domaćin (*host/receiving institution*) je partnerska inostrana visokoškolska ustanova na kojoj se ostvaruje mobilnost.
- (6) Partnerska institucija ili institucija partner (*partner institution*) je visokoškolska ustanova sa kojom Univerzitet ili njegova organizaciona/podorganizaciona jedinica ima potpisan relevantan dokument o međunarodnoj saradnji.
- (7) Odlazni student (*outgoing student*) je student Univerziteta koji radi realizacije mobilnosti privremeno nastavlja studij na instituciji domaćinu.
- (8) Dolazni student (*incoming student*) je inostrani student u mobilnosti na Univerzitetu kao instituciji domaćinu.
- (9) Ugovor o učenju (*Learning Agreement/Protocol*) je javna isprava kojom se ugovara program mobilnosti i u koju se unose podaci o studentu, aktivnosti (predmeti) koje će student pratiti na instituciji domaćinu i pripadajući ECTS bodovi. Ugovor o učenju se može sklapati na temelju relevantnog dokumenta o međunarodnoj saradnji.
- (10) Uvjerenje o prepisu ocjena (*Transcripts of Records*) je javna isprava kojom organizaciona/podorganizaciona jedinica pruža detaljne podatke o ostvarenom programu i postignutim rezultatima studenta (putem ECTS bodovanja ili drugog sistema bodovanja za svaki predmet i dobivene ocjene). Uvjerenje o prepisu ocjena je službeni dokument visokoškolske ustanove i izdaje se dvojezično, na engleskom jeziku i na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, a na zahtjev studenta.
- (11) Osoblje (*staff*) obuhvata osoblje koje svoja prava iz radnog odnosa ostvaruje na Univerzitetu ili organizacionim/podorganizacionim jedinicama, a koje učestvuje u programima mobilnosti.
- (12) Ugovor o mobilnosti osoblja (*Staff Mobility Agreement*) je dokument kojim se definiraju aktivnosti nastavnog i/ili nenastavnog osoblja tokom boravka na instituciji domaćinu (predavanje, profesionalno usavršavanje akademskog i nenastavnog osoblja u obliku redovne obuke osoblja itd.).
- (13) Nominacijsko pismo (*Nomination letter*) je dokument kojim se kandidat zvanično nominira za mobilnost. Ovaj dokument izdaje Univerzitet, odnosno organizaciona/podorganizaciona jedinica Univerziteta (departman, institut), a sadrži informacije o kandidatu, njegovom/njenom statusu te podršci za mobilnost.
- (14) Ugovor o stručnoj praksi (*Learning Agreement for Traineeship*) je ugovor kojim se za pojedinog studenta ugovara program stručne prakse na instituciji domaćinu. Ugovor o stručnoj praksi može se sklapati na temelju institucionalnog sporazuma ili neovisno od njega ukoliko je tako propisano za određene profesije. Stručna praksa ostvarena kroz mobilnost za reguliranje profesije mora biti prethodno usklađena sa kurikulumom (trajanje i vrste aktivnosti) da bi bila priznata kao obavezna stručna praksa u okviru nastavnog procesa (kreditni fond).
- (15) Uvjerenje o obavljenoj stručnoj praksi (*Transcript of Work*) je isprava kojom poslodavac pruža detaljne podatke o obavljenoj stručnoj praksi i postignutim rezultatima studenta.

II MOBILNOST STUDENATA

Član 5.

(Dokumenti studentske mobilnosti)

- (1) Mobilnost studenata ostvaruje se u okviru aktivnosti utvrđenih relevantnim dokumentom o međunarodnoj saradnji .
- (2) Osnovni dokumenti kojima se definira program mobilnosti i na osnovu kojih se priznaje ostvaren i program su:
  - a) nominacijsko pismo,
  - b) ugovor o učenju odnosno ugovor o stručnoj praksi,
  - c) uvjerenje o prepisu ocjena (prije mobilnosti)
  - d) uvjerenje o ocjenama i ECTS ostvarenim za vrijeme mobilnosti
  - e) uvjerenje o obavljenoj stručnoj/studijskoj praksi,
  - t) druge isprave određene programom međunarodne mobilnosti.
- (3) Mjerodavna verzija dokumenata se izdaje na engleskom jeziku, a verzija na jezicima u službenoj upotrebi u BiH koristi se kao interni informativni akt.

Član 6.

(Trajanje mobilnosti)

- (1) Pojedinačna mobilnost za odlazne i dolazne studente ima trajanje utvrđeno relevantnim dokumentom ili programom međunarodne saradnje.
- (2) Student može u toku studija više puta učestvovati u programu mobilnosti, s tim da se najduže ukupno trajanje mobilnosti određuje pravilima studiranja.

Član 7.

(Osiguranje studenta)

Studenti koji su izabrani za sudjelovanje u mobilnosti dužni su posjedovati putno zdravstveno osiguranje i osiguranje od nesreće za vrijeme mobilnosti, ukoliko posebnim sporazumom nije drugačije određeno. Troškove osiguranja snosi student, ukoliko to nije drugačije propisano međuinstitucionalnim ugovorom.

III ODLAZNI STUDENT

Član 8.

(Prijava i uvjeti za učestvovanje u mobilnosti)

- (1) Uvjeti za prijavu te kriteriji i način odabira kandidata određeni su institucionalnim sporazumom i konkursom za mobilnost koji Univerzitet/organizaciona/podorganizaciona jedinica raspisuje u skladu sa odredbama institucionalnog sporazuma.
- (2) Ako konkursom nije drugačije određeno, student se može prijaviti za mobilnost kad ispunjava sljedeće uvjete:
  - a) u trenutku započinjanja mobilnosti ima status upisanog studenta (definiran Statutom Univerziteta) prvog ciklusa i integriranog studija i ima najmanje ostvarenih 30 ECTS

bodova, odnosno ako ima status upisanog studenta drugog ili trećeg ciklusa, ili integriranog studija

b)državljanin je BiH ili osoba sa statusom izbjeglice odnosno osoba bez državljanstva ili osoba sa stranim državljanstvom, a sa prebivalištem u BiH, ukoliko je tako utvrđeno programom mobilnosti

c)ispunjava ostale uvjete određene institucionalnim sporazumom u okviru kojeg se ostvaruje mobilnost

d)na vrijeme dostavi vazeću dokumentaciju propisanu konkursom i institucionalnim sporazumom.

- (3) U iznimnim slučajevima moguće je da organizaciona/podorganizaciona jedinica preliminarno nominuje studenta za učesće u mobilnosti.

Član 9.

(Sklapanje i mijenjanje ugovora o učenju i ugovora o stručnoj praksi)

- (1) Pri sklapanju ugovora o učenju/ugovora o stručnoj praksi odlaznom studentu se vrši upoređivanje i procjena usaglašenosti programa matične institucije i institucije domaćina, pri čemu se vodi računa, prije svega, o kompetencijama koje proizlaze iz mobilnosti, a ne podudarnosti predmeta matične i institucije domaćina. Za ovu procjenu je nadležna odgovorna osoba ili koordinator za mobilnost uz konsultaciju sa šefom/voditeljem odsjeka/katedre/studija na kojem studira student/ica.
- (2) Ugovor o učenju potpisuju odlazni student i odgovorni prodekan u ime matične organizacione/podorganizacione jedinice Univerziteta.
- (3) Ugovor o stručnoj praksi potpisuju odlazni student, odgovorni prodekan uz konsultaciju sa šefom/voditeljem odsjeka/katedre/studija na kojem studira student/ica i predstavnik institucije domaćina odnosno poslodavca.
- (4) Ugovor o učenju/stručnoj praksi može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanom obliku. Izmijenjeni ugovor o učenju/stručnoj praksi mora biti dostavljen nadležnoj službi u pisanom obliku.

Član 10.

(Postupak priznavanja ECTS bodova i predmeta)

- (1) Matična institucija dužna je studentu priznati ostvarena postignuća u skladu sa ugovorom o učenju, bez provođenja posebnog dodatnog postupka priznavanja
- (2) Ostvarena postignuća prema ugovoru unose se u dodatak diplomi.
- (3) Kad stručna praksa nije sastavni dio studijskog programa matične institucije, matična institucija će podatke o obavljenoj stručnoj praksi unijeti u dodatne informacije dodatka diplomi dotičnog studenta.

Član 11.

(Upoređivanje i procjena usaglašenosti studijskih programa)

- (1) Upoređivanje i procjenu usaglašenosti studijskih programa, priznavanje ECTS bodova, predmeta, ocjena te stručne prakse vrši odgovorni prodekan uz konsultacije sa šefom/voditeljem odsjeka/katedre /studija na kojem studira student/ica.
- (2) Upoređivanje i procjena iz prethodnog stava ovog člana vrši se polazeći od načela maksimalne fleksibilnosti te uzimajući u obzir sljedeća pravila:

a) za odslušane i položene predmete na instituciji domaćinu priznaju se ECTS bodovi kako su navedeni u prepisu ocjena institucije domaćina/ugovora o učenju. U slučaju da na instituciji domaćinu ne postoji sistem ECTS bodovanja ili nije podudaran ECTS bodovanju na matičnoj ustanovi, stečen i bodovi se iskazuju odgovarajućim ECTS bodovima

b) u slučaju da je predmet odslušan, a nije položen ispit na instituciji domaćinu, matična institucija će studentu po povratku dozvoliti da pristupi polaganju ispita bez ponovnog slušanja dotičnog predmeta

c) ako su preklapanja u programu predmeta manja od 50%, studentu se stečeni ECTS bodovi i dobivena ocjena priznaju kao izborni predmet ili kao slobodni izborni predmet koji se upisuje u dodatak diplomi

d) priznati izborni predmeti ne trebaju odgovarati ponudi izbornih predmeta na matičnoj instituciji

e) pri priznavanju ECTS bodova ne uzima se u obzir na kojem obliku nastave su stečeni. ECTS bodovi ostvareni polaganjem ispita iz pojedinih predmeta mogu zamijeniti ECTS bodove koji bi se po nastavnom planu i programu u matične institucije ostvarivali kroz druge oblike nastave (seminari, vježbe) i obrnuto.

(3) Priznavanje ocjena

a) studentu se priznaju ocjene ostvarene na instituciji domaćinu. Ako sistemi ocjenjivanja na instituciji domaćinu i matičnoj instituciji nisu identični, studentu se ocjene, u mjeri u kojoj je to moguće, pretvaraju u ocjene matične institucije prema međuinstitucionalnom sporazumu ili drugom relevantnom dokumentu mobilnosti.

b) sve ocjene ostvarene na instituciji domaćinu koje je moguće pretvoriti u sistem ocjenjivanja ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji. Ocjene koje nije moguće pretvoriti u sistem ocjena upisuju se u izvornom obliku i ne ulaze u prosjek ocjena studija na matičnoj instituciji.

(4) Upis priznatih predmeta, bodova, ocjena i stručne prakse:

a) u indeks i/ili drugu ispravu, kao i u e-university sistem, upisuju se nazivi predmeta, ostvarene ocjene i ECTS bodovi te stručna praksa

b) nazivi predmeta upisuju se na jednom od zvaničnih jezika Bosne i Hercegovine kao i na izvornom ili na engleskom jeziku

c) ostvarena ocjena upisuje se u izvornom obliku, a ukoliko sistem ocjenjivanja na instituciji domaćinu i matičnoj instituciji nije identičan, ocjena se upisuje i u obliku koji je ekvivalent skali ocjena Univerziteta

d) kad na instituciji domaćinu ne postoji sistem ECTS bodovanja, upisuju se drugi odgovarajući bodovi u obliku kako su navedeni u prepisu ocjena institucije domaćina, te njihov ekvivalent u ECTS bodovima

e) obavljena stručna praksa upisuje se u obliku kako je poslodavac naveo u potvrdi o stručnoj praksi

t) u studentsku ispravu upisuje se napomena gdje i kada su ispiti položeni odnosno stručna praksa obavljena, a podaci o obavljenoj praksi, odslušanim predmetima i drugim obrazovnim aktivnostima upisuju se u dodatak diplomi (*Diploma Supplement*).

g) matična organizaciona/podorganizaciona jedinica Univerziteta, dužna je u primjerenom roku upisati podatke u studentsku ispravu, a ako to nije moguće dužna je studentu omogućiti redovan nastavak studija bez upisa navedenih podataka.

Član 12.

(Prava odlaznog studenta tokom mobilnosti)

- (1) Odlazni student tokom mobilnosti zadržava postojeći status studenta na Univerzitetu.
- (2) Odlazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na instituciji domaćinu, ukoliko institucionalnim programom nije drugačije određeno.

Član 13.

(Obaveze odlaznog studenta)

- (1) U okviru odabranog programa student na instituciji domaćinu u jednom semestru mora ostvariti minimalan broj ECTS bodova, koji je propisan uvjetima programu mobilnosti, a odgovara periodu mobilnosti.
- (2) Okončanjem mobilnosti, a najkasnije do završetka sljedećeg semestra, student je obavezan dostaviti prepis ocjena sa institucije domaćina ili potvrdu o obavljenoj stručnoj praksi od poslodavca, te druge dokumente određene konkursom ili institucionalnim sporazumom.

IV DOLAZNI STUDENT

Član 14.

(Dolazni student u okviru institucionalnog sporazuma o mobilnosti)

- (1) Na zahtjev studenta u skladu sa institucionalnim sporazumom, Univerzitet odnosno njegova članica kao institucija domaćin sklapa sa studentom i matičnom institucijom ugovor o učenju/stručnoj praksi. Ugovor o učenju/stručnoj praksi može se mijenjati samo uz saglasnost svih potpisnika, a sve promjene moraju biti u pisanom obliku.
- (2) Dolazni student se upisuje u studentskoj službi organizacione/podorganizacione jedinice koja je ugovorila mobilnost, pri čemu mu se izdaje studentska isprava.
- (3) Ako student sluša predmet izvan organizacione/podorganizacione jedinice koja je ugovorila mobilnost, predmet mu se upisuje u studentsku ispravu, postujući pravila studiranja.
- (4) Dolazni student ima prava i obaveze redovnog studenta Univerziteta, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.
- (5) Dolazni student je za vrijeme trajanja mobilnosti oslobođen plaćanja školarine na Univerzitetu, ukoliko institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno.

Član 15.

(Dolazni student izvan institucionalnog sporazuma o studentskoj mobilnosti)

Student koji želi upisati dio/dijelove studijskog programa na Univerzitetu izvan institucionalnog sporazuma o mobilnosti podnosi zahtjev organizacionoj/podorganizacionoj jedinici koja izvodi traženi program. Odluku o prihvatanju studenta i troškovima njegovog studiranja donosi dekan organizacione/podorganizacione jedinice domaćina.

Član 16.

(Prepis ocjena)

Realizacijom mobilnosti Univerzitet odnosno njegova organizaciona/podorganizaciona jedinica kao institucija domaćin izdaje studentu uvjerenje o prepisu ocjena odnosno potvrdu o stručnoj praksi na engleskom jeziku.

Član 17.
(Info paket)

U cilju pružanja informacija zainteresiranim dolaznim studentima o mogućnostima i uvjetima studiranja na Univerzitetu odnosno njegovim organizacionim/podorganizacionim jedinicama, organizacione/podorganizacione potrebno je na internetskoj stranici objaviti i staviti na raspolaganje info paket za svaku akademsku godinu na engleskom jeziku, zaključno sa 15. aprilom tekuće godine. Taj info paket minimalno mora sadržavati popis svih predmeta na engleskom jeziku, popis predmeta čija se nastava odvija na engleskom jeziku i druge relevantne informacije.

V MOBILNOST OSOBLJA

Član 18.
(Mobilnost osoblja)

- (1) Mobilnost osoblja odnosi se na boravak akademskog i nenastavnog osoblja u radnom odnosu na Univerzitetu (u daljnjem tekstu: osoblje) na instituciji domaćinu, nakon čega se zaposlenik vraća na matičnu instituciju.
- (2) Vanjski saradnici koji su angažirani temeljem obligacionih ugovora na Univerzitetu i njegovim organizacionim/podorganizacionim jedinicama ne ispunjavaju uvjete za mobilnost/finansijsku pomoć u svrhu boravka na inostranoj visokoškolskoj ustanovi.

Član 19.
(Dokumenti mobilnosti osoblja)

- (1) Osnovni dokumenti kojima se definiše program mobilnosti i na osnovu kojih se priznaje ostvaren i program:
  - a) nominacijsko pismo,
  - b) ugovor o mobilnosti,
  - c) pozivno pismo.
- (2) Mjerodavna verzija dokumenata se izdaje na engleskom jeziku, a verzija na jezicima u službenoj upotrebi u BiH koristi se kao interni informativni akt.

Član 20.
(Oblici mobilnosti)

- (1) Osoblje može sudjelovati u sljedećim oblicima mobilnosti:
  - a) mobilnost u okviru bilateralnih univerzitetskih sporazuma sklopljenih sa partnerskim institucijama u inostranstvu,
  - b) mobilnost u okviru bilateralnih sporazuma organizacionih/podorganizacionih jedinica sklopljenih sa partnerskim institucijama u inostranstvu,
  - e) mobilnost u okviru projekata i
  - t) drugim oblicima mobilnosti u kojem učešće imaju Univerzitet i njegove organizacione/podorganizacione jedinice.
- (2) Vrsta i trajanje mobilnosti definišu se institucionalnim sporazumom ili drugim relevantnim dokumentom i raspisanim konkursom na temelju kojeg se ostvaruje mobilnost.

Član 21.

(Prijava za mobilnost, odabir odlaznih kandidata)

- (1) Prijava, način i kriteriji odabira kandidata definiraju se institucionalnim sporazumom ili drugim relevantnim dokumentom odnosno odredbama konkursa u okviru kojeg se ostvaruje mobilnost u kojem se navode rokovi za prijavu i drugi potrebni podaci.
- (2) Nadležno tijelo Univerziteta, odnosno organizacione/podorganizacione jedinice, koje predlaže menadžment Univerziteta/organizacione/podorganizacione jedinice, odabrat će kandidata/e prema sljedećim kriterijima, osim ako način odabira nije drugačije reguliran odredbama pojedinog institucionalnog sporazuma:
  - a)kvalitetu predloženog radnog programa/plana rada,
  - b)strateškim ciljevima razvoja Univerziteta, a posebno onim koji se tiču procesa internacionalizacije,
  - c)poticanju raznovrsnosti područja iz kojih dolaze kandidati za mobilnost,
  - d)saglasnosti matične organizacione/podorganizacione jedinice za odlazak na mobilnost,
  - e)dosadašnjem broju ostvarenih istovrsnih mobilnosti. Ako institucionalnim sporazumom nije drugačije određeno, broj mobilnosti koje jedna osoba može ostvariti unutar jedne akademske godine nije ograničen na jednu mobilnost, ali prednost se u načelu daje osobama koje u istoj ili prethodnoj godini nisu ostvarili mobilnosti ili kandidatima sa organizacionih/podorganizacionih jedinica čiji uposlenici nisu učestvovali u mobilnosti.

Član 22.

(Obaveze po povratku sa mobilnosti)

- (1) Nakon povratka sa mobilnosti na matičnu instituciju osoba je dužna podnijeti izvještaj o ostvarenoj mobilnosti i isti dati na raspolaganje nadležnim službama koje su dužne voditi elektronsku evidenciju ostvarene mobilnosti.
- (2) Službi za međunarodnu saradnju se šalje izvod iz ove evidencije na početku godine (za prethodnu) u svrhu pripreme godišnjeg izvještaja o međunarodnoj saradnji.
- (3) Učesnici u mobilnosti su dužni učestvovati u aktivnostima procesa „ internacionalzacije kod kuće" kroz tražene oblike diseminacije na Univerzitetu.

VI PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

(Dodatno reguliranje)

Organizacione/podorganizacione jedinice mogu dodatno regulirati pitanja mobilnosti koja nisu regulirana ovim Pravilnikom, o čemu odlukom vijeća ili drugog nadležnog tijela obavještavaju i Službu za međunarodnu saradnju.

Član 24.

(Tumačenje Pravilnika)

Tumačenje ovog Pravilnika daje Senat Univerziteta.

Član 25.

(Izmjene i dopune pravilnika)

Izmjene i dopune pravilnika se vrše na način i u postupku koji je predviđen za donošenje pravilnika.

Član 26.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavit će se na web stranici Univerziteta.

U Mostaru, 29.4.2019. godine

Broj: S-152/2019

Predsjedavajući Senata
Prof.dr.sc. Marko Matić, v.r.